

Ese de trei ori în septemana: Mercuri-a, Vineri-a și Dominec'a, cându o cota în- trega, cându numai diumetate, adeca după momentulu împregiurailoru.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:

pe anu întregu	8 fl. v. a.
diometate de anu	4 " " "
patrariu	2 " " "
pentru Roman'a și strainetate:	
pe anu întregu	16 fl. v. a.
diometate de anu	8 " " "
patrariu	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespun- dinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune: **Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43**, unde suntu a se adresá si corespundintiele, ce pri- vese Redactiunea, administratiunea s'eu spe- ditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuoncii si alte comunicatiuni de in- teresu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Invitare de prenumeratiune

1 a

„ALBINA“

Cu 1 octobrie s. v. începemu patra- rulu din vrama alu anulul n'ost'ru: si cu oca- zionea acést'a se deschidu prenumera- tiuni noue la f'oi'a n'ost'ra, cu conditiunile ce se vedu in frunte: adeca: 2 fl. v. a. pe patrariu, 4 fl. pe diumetate de anu.

Epistótele a se adresá: redactiunei „Albina“, Viena, Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43.

Rogámu a fi incunoscintiati de tim- puriu, ca se ne potemu orientá in privin- t'ia esemplarielor de tiparitu, si incun- jurá intrerumperea in spedare.

Redactiunea.

Viena 28 sept./10 opt. 1867.

Aptivitatea ambelor corpuri lege- tive din diumetatile imperiului, se de- scrie mai la vale. Afara de acést'a, pu- blicistic'a nemtiloru si-continua lupt'a contra concordatului, éra ungruii stau pre cugete a-si bagá manile in afacerile clerului croatu.

Atingemu mai antaiu despre con- cordatu. Din parte oficiósa se trimite sci- rea cumca Mai. Sa prin unu biletu catra cancelariulu imp. a dechiaratu cumca a- dres'a celor 25 de episcopi se va supu- ne la desbatere constitutiunala in consi- liulu ministeriale. Acést'a contribue multu la leniscirea publicului in care polit'ia cu peccatulu essageratiunei observase prè multa iritatiune si prè mare aplecare la demonstratiuni, in catu se ingrigiá de mesure preventórie. Cu tóte acestea te- merea nemtiloru nu e inca delaturata cu totulu, priveseu cu suspitiune la cas'a magnatiloru senatului, nu cumva acést'a se róge pre M. Sa a luá iniciativ'a pen- tru revisiunea concordatului, si apoi candu va sosi propunerea deputatiloru pentru delaturarea atinsului actu, atunci s'o puna ad acta provocandu cu respectu la iniciativ'a ce monareulu o va fi luat degiá. Intr'aceea unii eppi retornati de la Vien'a, caletorescu prin diocese, si se ascépta ca comunele satene se trimita senatului adrese „pentru“ concordatu, paralisandu cele degiá trimise de comu- nele orasienesci „contra“ concordatului.

Cetitorii nostri sciú cumca cardina- lulu croatu Haulik a trimisu unu cercu- lariu preotiloru sei cu provocarea se nu se opuna dualismului. Magiariloru li se pare totusi cá Haulik nu e destulu de mare dualistu, si acú se vorbesce cá s'ar intentiuná pensiunarea sant'fei sale, in care casu acelu scaunu archierescu l'ar ocupá episcopulu Mihailu Horváth istori- culu ung. care a retornatu asta véra din emigratiune. Si alte guverne au facutu multe cele, dar in cauzele besericesci n'a procesu neci unulu cu atat'a cutediare. Adeveru e cá Haulik nu e bine vediu- tu neci in ochii croatiloru de la numitulu cerculariu in cócia. Altmintre cati sunt ca Haulik, patiesca ca densulu!

— Rom'a are érași rol'a cea mai in- semnata, numai cam passiva. Austri'a privesece la Rom'a cu concordatulu, asis- dere Franci'a si Itali'a cáci ar dorí se modifice conventiunea de septembrie, dar in modu nevatematoriu pentru santulu scaunu. Revolutiunarii liberali inca la Rom'a privescu, de unde inse se telegra- fá mercuri cumca de dóue dile s'a intem- platu numai unu atacu la Monte Libieti, si in acést'a trupele papale remasera in- vingetórie.

Unele si altele.

IV.

(a) Dlu ministru-presiedinte ungrescu, contele Andrásy asá de lipsa a spune in sie- dinti'a corpului reprezentativu alu Ungariei, cauzele, va se dica a scúsi in ochii judecatei comune pre regimulu magiaru, pentru cá nu-si tiene promisiunea d'a aduce delocu după redeschiderca dietei la desbatere si deslegare caus'a natiunalitatiloru si a confesiuniloru din patria. Pre noi cauta so ne intereseze acestu in- cidinte cu atat'a mai vertosu, cáci precum vediu- ramu mai de unadi din corespundinti'a unui stimatu reportariu alu nostru din Pesta, „Ma- gyar Ország“ organulu dlui conte Andrásy, perduse cu totulu din program'a agendelor dietei caus'a natiunalitatiloru, macar cá si elu si patronii lui trebuie se scia, cumca acea cauza pentru maioritata popóreloru patriei e mai pre- sus de tóte momentósa, e caus'a cauzelor si in- teresulu intereselor; pentru cá de la fericit'a s'eu nefericit'a deslegare a aceleia aterna — pacea, existenti'a, cultura, viitoriulu loru, dar totu asié si a patriei, si a monarchiei.

Dlu ministru-presiedinte Andrásy aduce de motivu s'eu cauza a amenarii — imperiós'a intetire a afaceriloru finantiarie, anume a im- prumutului ce e se se facea pentru cladirea dru- muriloru ferate si a aprobarei conditiuniloru de impacatiune cu partea cislaitana a monar- chiei.

Déca noi am avé macaru numai umb'r'a de base de incedere catra partit'a domitória, déca noi am fi facutu esperiinti'a pan' acum din parte-i macaru atat'a partiniro si buna-vointia pentru natiunalitatea n'ost'ra si interesele n'ost'ro speciaii, cata ni promiteau si garantau cu cuven- tulu, in numele ei, barbati nostri cei ce-si in- tipuiau a stá aprópe de ca si a fi increditiuti ei, noi ne-am sei molcomi, si amenarea nu ni- ar paré dubiós'a, si asceptarea nu ni-ar cadé cu greu: asié inse — marturisimu, cá — fora vi- n'a n'ost'ra, procedur'a regimului ne ample de banuicla.

Ce? — ni sioptesce spiritulu de neinere- dere si temere, — ce? caus'a unui imprumutu pentru drumuri de feru — se fia mai momen- tósa si mai intetitória, de catu a — ascurarii existintiei si dezvoltatiunei, a vietiei si pacii maioritatiei popóreloru patriei?!

Ce? — dar déca regularea definitiva a afaceriloru s'eu a impacatiunei cu Austria — numai pentru accea s'ar preferi si s'ar inteti, pentru ca apoi domnii stopanitorii nostri din partea accea se nu mai aiba neci o temere si grige, si asié se póta face si dispune cu noi si cu cauzele n'ostre vitali — chiaru după placulu loru?!

Nu e lucru mai tristu si nefericitu, de catu, candu popórele dintr'o patria — si-perdu- iubirea si incederea unele catra altele, éra a- nume, candu clasele domitórie asié se póta facia cu popórele, cum vedemu — dorere, cá se póta ele la noi, mai vertosu de la inaugu- rarea dualismului. In astfelu de împregiurari spiritulu comunu, unitatea de aspiratiuni, patriotismulu adeveratu cauta se decada si se péra, si urmarile sunt — decaderea si ruin'a patriei!

Éca caus'a, pentru carca Austri'a de vr'o dicece ani incedere merge mersulu racului! Dar

vin'a — de sus pana dios póte se fia ori a cui, numai a romanului nu e. Ast'a cutesámu a afirmá cu fruntea redicata si suntemu in staro a probá cu cele mai eclatante date.

De la senatulu imperiale.

In siedinti'a de marti 8 opt. c. n. după anucia- rea unoru proiecte de lege de natura finantiala si judetiala, facé de abl. Gros interpelatiunea cá- tra comitetulu confesiunale, daca are elu de cu- getu a implini eurendu mandatulu in privinti'a legiei casatoriali, a legiei de scóle si legiei inter- confesiunali. Presiediatoriulu comitetului dr. Rechlbauer dete respunsu, cá acele proiecte de lege sunt degiá discutate si unulu după altulu se va asterno. Deci se continuá desbaterea asu- pra legiei despre poterea judetiala si după fini- rea ei, veni la rondu legea despre poterea ese- cutiva a regimului, carea se primi de asemene fara de multa desbatere.

Éra deschidendu-se traterea despre legea drepturiloru fundamentali, apucá mai antaiu br. Giovanelli din Tirolu cuventulu in contra acestui proiectu de lege si mai vertosu in- contra tratarii despre elu nainte de revisiunea con- stitutiunii, intonandu între altele dreptulu de autonomia a tieriloru. Totu intru intielesulu acést'a vorbira din partea poloniloru dr. Zybl- kiewicz si Ziemialkowschi; éra din partea stanga li respunsera Schindler, Herbst si Pra- to. Trebuie inse se recunósemu, cá cele ce au vorbitu conducatori poloniloru, li face onóre, pro candu in partea stanga érá numai o pole- mica fara de intielesu si diresu. Cu acestea se incheiá desbaterea generala, cea speciaii inse nu se incepú, de óra-ce timpulu érá acum tar- diu de amiédi.

In siedinti'a de miercuri 9 opt. se desbatú legea acést'a despre drepturile fundamentiale cetatianiloru, totu fara de multa desbatere la articlii singuratiei. La art. 4 despre dreptulu de alegere activu si pasivu ai celoru ce se asiéda in vre o comuna, se primi emendamentulu abl. Leonardí; éra la articlulu 15 care garantéza drepturile de autonomia ale bisericelor, apucá cuventulu abl. romanu Andrieviciu care in unu discursu mai lungu desasiurá cereulu de auto- nomia alu fie-carei biserice recunoscute in statu. Emendamentele propuse de p. Andrieviciu la art. 15. fura numai putienu sustienute, prin urmare caduira; dara discursulu avú cfeptulu, cá reportariulu legiei dedú o interpretatiune legislatorie precum la art. 15. asiá si la art. 5. in privinti'a averiloru bisericesci, prin carea se suplini emendamentulu in testulu legiei. Acelu discursu alu p. Andrieviciu lu vom publica in nr. venitoriu.

De la diet'a Ungariei.

Siedinti'a de sambeta, 8 octobrie, a casei reprezentantiloru

(*) Presiedinti'a o duse Paulu Somssich. La ordinea dilei fu raportulu comisiunii emise in caus'a imprumutulu pentru cladirea drumu- riloru ferate, precum si proiectulu de lege alu guvernului cu referinti'a la numitulu impru- mutu.

Comisiunea dice in raportulu seu cá mi- nistrulu de finantie i-a asternutu tóte datele referitórie la imprumutu, din cari a vediu- tu cumca imprumutulu e de 40, eventualminte de 60 de millióne florini in argintu, cumca anui- tatile (respundindu pre langa interese si sum'a de amortisatiune) vor face in fie-care anu 4,650.000 fl. — candu inse nu se va statorí amortisatiune ci numai interese, atunci propor- tiunea va fi alt'a. Respundendu interesele si amortisatiunea in fie-care anu, la cinci-dieci de ani incedu ca totulu oblegamentulu statului. Im- prumutulu se face a nume numai pentru cáile ferate si pentru canale, éra pentru interesele si amortisatiunea anuala statulu garantéza credi-

toriloru cu tóte venitele. Pentru ascurantia si mai multa in favórea creditoriloru, se face des- pusetiuni ca sum'a imprumutata se se póta in- tabulá primo loco pre acele cáii si canale. Deci comisiunea recomanda se se priméca proieptu- lu de lege alu regimului.

Acestu proieptu contine afara de impo- terirea ce se da ministeriului ca se face numi- tulu imprumutu sub atinsele conditiuni, inca si despusetiunile ca obligatiunile si cupónele se fie scutite de timbru, ca banii se se intrebun- tieze numai pentru acele cáii si canale ce le vor areti legile speciaii aduse de dieta in asta pri- vintia, si in fine ca ministeriulu in fie-care anu se face relatiune despre starea afaceri.

Amendóue aceste acte se vor desbate in siedinti'a de joi. Renumitulu emigrantu retor- natu Mauritiu Perczel vorbi astadi pentru pri- m'a data, intrebandu de ministru cumca cu care firma face imprumutulu, se scie catu se póte in- crede. La acést'a respunsera si alii cá sunt une- le dotari ce n'au indatinatu a esi asié rapede in publicitate, dar recunoscera cá ar fi timpulu a se desvetiá d'a face secretu din verice afacore ca alta data Metternich. Perczel pretinse cá tre- bue se se spúna pentru cá acést'a e in legatura cu cestiunea primiei detorioru de statu. Ló- nyay aréca cá între detoriele de statu si impru- mutulu acést'a, nu existe neci o legatura.

De sub Mesesiu (cotulu Solnocului de me- dilocu) 4/10 1867.

(*) Ca corespondenti din acestu cottu a stimatulu jurnalulu „Albina“ se nu cada in a- cea presupunere miserabila, cumca adeca din reutate, maliti'a, partialitate, nu sciú, nu vreu a publica numai ce e vatematoriu si nefavoritoriu natiunei loru, — éca cu cea mai mare placere suntemu ga't'a a face cunoscutu on. publicu ce- titoriu si acé'a ce ni se intempla in folosulu si favorulu nostru, si nu intrelasámu neci de catu a ni apria multiamit'a si recunoscinti'a de- plina.

O fapta vreu se aduce la cunoscinti'a on. publicu care pentru ca se o auda totu natulu si audindu cine póte — s'o si imiteze, asiú dorí a despune cu bucinulu archangelului din diu'a judecatii spre alu tredi chiaru si din somnulu ce diu'a fatigiós'a aduce pre ochii sermanului moritoriu!

Sedri'a cottensa din Solnoculu de medi- locu in una din siedintiele sale mai dinainte, condusa de spiretulu dreptatii si fratietaii — fiindu majoritatea absoluta a acestui cottu ro- mana — determiná asiá-dicondu unanimu ca: de cate ori va fi se cada cutare romanu in pe- déps'a calumniei, partea de tacsa care se vino judecatoriloru 2/3 parti, o dau spre dispuseti- nea Asociatiunei lit. trans. romane.

Cumca acést'a nu fu numai o decisiune adusa in vóia buna, o promisiune de cele buna óra ca: a egalei indreptatiri nationale, a inde- stulirei perfecte s. a. de care romanulu capeta cu radicat'a, o demonstrara dnii assesori cottensi mai ieri alalta-ieri, candu adeca trebuindu a invineá pe unu romanu cu pedéps'a calumniei, partea competente loru 66 fl. 66 cr. o asignara amintitei asociatiuni, asiá catu acést'a peste pu- cinu, dóra pe candu aceste orduri vor vedé lu- min'a, va fi in posesiunea sumei amintite. —

Meritul in acést'a privintia afara de ro- manulu d. E. Pap vice-notariu, lu pórt'a asse- sorulu D. Keményfy care pledá cu tóta ener- gi'a pentru decisiunea mai sus amintita. Onóre veteranului asesoru!

Fapte de aste ni trebuescu, Dloru, éra nu de cele de la Bobota, Gibou s. a. si ne credeti cá amici mai sinceri vó'a n'ati gasitu, si altmin- tre fii mai credinciosi ai patriei inca nu ati ve- diutu!!

Deci candu mi-esprimu multiamit'a on. membrii a sedrici cottense pentru acést'a deci- siune si fapta filantropica, credu cá implinescu dorinti'a poporului romanu din acestu cottu.

Ligedu (langa Temisórá) 6 opt. n.

(Parastasu.) In 31. c. s'a ténutu in sant'a biserica gr. cat. d'aici parastasu pentru mantuirea sufletului repausatului metropolitu Alesandru Sterea-Siulutiu. Sant'a liturgia fu cetita de 5 preoti pontificandu r. s. dnu protopopu gr. cat. I. Vulcanu, si fiindu de fatia si mai multi inteliginti adunati de prin satele vecine. Pietatea parintiloru ministrati precum si sentirea daunei nationale, causata prin mórtca nemoriatorului arhieru, produsera miscare adanca in inimile celoru presentu, si era intr'adeveru o dovéda eclatanta pentru strainii reutatosi cari, ca se invinga cu malitiositatea lor, sadescu discordia între fratii d'o mama si d'unu sange, o dovéda d'icu ce i face se se intristeze pentru ca nu vor reosi. Nu numai romanii de relegiunea gr. cat. ci si de cei de relegiunea gr. orientala au fostu de fatia la acésta santa liturgia, s'au rogatu cu asemenea pietate pentru mantuirea sufletului arhieru episcopului gr. cat. cáci elu mai pre sus de tóte era romanu, nationalistu mare si zelosu, luptatoriu aprigu in apărarea nationale sale, carea este comuna romanilor de ambele confesiuni. Invetie dara toti inimicii nostri din portarea romanilor; convinga-se ca romanulu si-cunósce pusetiunea sa: scie se dee spate contra apesatoriloru si asupritoriloru nationalitatei sale. — Dupa s. liturgia r. s. d. protopopu locale a datu prandiu in pomén'a neuitatului metropolitu si a invitatu pe toti cati erau la biserica.

Sabiu 6 oct. c. n.

Mane este diu'a, in care, dupa nóu'a rânduicla a guvernului, se reincepu prelectiunile in gimnasiulu de statu de aici. Septeman'a trecuta s'a petrecutu cu inserierea scolariloru si cu esamenole celor'a ce au fostu in restantia. Nu va prinde asié credemu, pre nime mirarea, cáci luámú notitia despre inceputulu activitatii acestui gimnasiu. Elu este unu factoru dintre cei mai insemnati ai culturai mai inalte in patri'a nóstra. Si apoi mai avemu anca unu cuventu, pentru care ne simtímú indemnatu a face amintire de elu: gimnasiulu acest'a a fostu si esto cercetatu de unu prè frumosu numeru de tineri romani. In anulu trecut d. e. intro 439 scolaru, au fostu romani 238. In anulu acest'a anca audimú, ca romanii vor formá majoritatea in elu. Impréjurarea acésta se explica prin aceea, ca si romanii locuitori im ténutulu acest'a facu majoritate precumpenitória fatia cu locuitorii de alte nationalitati. Facendu inse amintire de acestu gimnasiu, bine meritatu de cultur'a mai multoru ffi ai patriei nóstre, nu potemu a nu dá espresiune totodata si sentimentelorú nóstre de profundu respectu, ce le nutrimú pentru directorele gimnasiului d. Dr. W. E. Kratky. Barbatulu acest'a, stimatu si veneratu in comunu, pe langa o eruditie profunda, unese in persón'a sa si tóte acele însusiri de caracteru, cari sunt proprie de a-lu face se stea cu demnitate in fruntea corpului profesoralu si a gimnasistiloru. Nedisputabilele merite ce d. Dr. Kratky si le-a castigatu in patri'a nóstra pentru cultur'a tinerimeii, intr'unu timpu mai bine ca de diece ani, sunt demne de tóta recunoscint'a. Scimú, ca d-sa cea mai inalta multumire a sa o cauta intru a sustiené védi'a si renumele gimnasiului si intru a inaintá tinerimea pe calea sciintei si a virtutii; deci ii si dorimú din sufletu, ca, pe langa sanetate neturburata, se aiba parte de totu sgriginulu, ce se recere pentru fericit'a resolvire a nobilei sale probleme! —

Lugosiu 4 opt, 1867.

Congregatiunea comitatensu conchiamata pe 2 optovre la o consultare estraordenaria in caus'a drumului de feru proiectatu de catra guvernú, si in caus'a drumuriloru de pétra ce ar fi se se zidéscu prin comitatulu nostru, a fostu martore unu incidentu gadiliosu, ce nu-lu potu trece cu vederea.

D. Bela Szende, comitele supremu alu Aradului, ca membrulu comitetului comitatensu in Carasiu, venindu la acésta congregatiune estraordenaria, la intrarea densului in sala, fu salutatu cu eljen-uri vivace din partea magiariloru, pre candu romanii, cari au avutu destula ocaziune a-i cunósce sentimentele de pe tempulu, candu era aicia vicecomite, neci unu graiu nu-i graira.

Magiarii prin acésta au voitu se faca o

demustratiune in contra comitelui supremu alu nostru de nationalitate romana Ioane Fauru, precum si in contra romaniloru, cari odata cu capulu nu potu simpatísá cu D. Szende Béla.

As'ta va se dica atát'a: ca magiariloru, metamorfosati din nemti, nu li cam vine la socotéla, ca in comitatulu Carasiului, sub guvernú magiaru, in flórea constitutiunei magiare, comitele supremu se fie romanu. Am bagatu de séma mai adeseori, ca dumeloru nu se sentiescu prè bine sub guvernarea unu comite supremu romanu.

Invetiatur'a de aicia inse e: ca D. comite supremu Fauru, care de securu va fi observatu acésta demustratiune neloiola, in comitatulu acest'a are a se radiemá numai pre romani, cu cari lesne se póte intielege, si daca s'a intielesu odata, va fi spriginutu de catra ei din tóte poterile.

Ioanu gura de argintu.

Kemény respunde lui Kossuth

afirmandu ca Kos. n'are cuventu cumca Andrassy numai pentru aceea nu se póte impacá cu nationalitatile slave si anume cu croatii pentru ca nu e ministru nodedependinte. Neci Kossuth nu s'a impacatu cu nationalitatile candu era guvernatorulu Ungariei, si cu agitatiunea sa au adusu tieroi numai daune mari. In fine lu provóca pre Kossuth se dovedéscu cumca nu sunt purure numai motive curate acele ce conducú partitele domnitórie. Kemény dechiara cumca terenulu polemicei cu d. Kossuth lu va concedo de acum nainte unoru deputati dietali si altoru membri din parti'a deákiana. Acésta dechiaratiune e anevoia de preceptu: voiesce Kemény se se feréscu de polemfi, séu vre se le estinda catu se póte de multu?

Societatea academica romana.

Protocólele nu s'au publicatu neci pana astadi, dreptacea cauta se ne multiamimú cu unu raportu scurtu ce G. B. lu face in „Gaz. Trn.“: In siedinti'a IX (séu numerandu de la inceputulu lucrariiloru a XXVI) se luá de base a desbaterii urmatoriulu proiectu scurtu, elaboratu de dn. Cipariu si subscrisu de mai multi membrii cá:

Propositiune ortografica.

§. 1. Alfabetulu romanu coprinde tóte literele alfabetului latinu, care sunt usitate in limbele Europei de astadi, adica acestea 25: a b c etc.

§. 2. Pentru limb'a romanésca de acum alfabetulu acesta coprinde, pre de o parte mai multe litere de catu sunt de lipsa si anume K Q si Y, pre de alta parte inse mai pucine.

a) Dintre vocali, pentru *z, x*, inea si pentru *h* si o *a*, candu se pronuntia cá vocali simple.

b) Dintre consonanti, pentru *u, u, s, u si u*

§. 3. Sunetele vocali si consonanti pentru care ne lipsescu litere in alfabetulu latinu, tóte sunt derivate prin fonetismulu limb'e din acelea, pentru care se afla litere in alfabetulu latinu.

§. 4. Deci regul'a ortografica generale:

a) Tóte sunetele primitive etimologice sunt a se scrie cu literele corespunditóre din alfabetulu latinu. J face *z*.

b) Tóte sunetele derivate sunt a se scrie cu literele sunetelor primitive, din care se deriva.

§. 5. Regulele ortografice specialu si in detaliu se voru determiná cu precisiune in partea analitica a gramaticei romanesci la loculu unde se va pertractá fonetic'a limb'e romanesci.

Subscrisi: Tim. Cipariu, A. T. Laurianu, G. Baritiu, I. Strajeseu, Titu Maiorescu, Io. C. Macsimu, Iosifu Hodosiu, Alecs. Romanu, N. Ionescu, I. Caragiani.

So primescu luarea in consideratiune si se incepe desbateru in detaliu.

Dupa mai multe discusiuni se primescu tóte punctele in unanimitate; numai la § 2 ob-sérva dn. Eliadu, ca nu se póte invoí la formularea lui, fiindu ar' puté dá locu la intielesulu, ca literele K Q si Y aru fi de prisosu in scrierea romana si ca prin urmare s'aru scóte afara din alfabetulu romanu.

Dn. N. Ionescu declara, ca dumnealui a primitu si primescu propositiunea subscrisa si de densulu, inse intielege asié, ca cestiunea de a scrie fara cedile, este dejá judecata.

Apoi punenduse la votu propositiunea in

totalu, se primescu de catra toti, inse de catra dn. I. Eliadu cu reserva la § 2, care se nu se intielega ca literele K Q si Y se scótu din alfabetulu romanu. —

— Terminanduse cestiunea ortografica, se citescu in aceea si sediinta program'a concursului pentru o gramatica romana, precum urméza.

Program'a Concursului

pentru un'a gramatica romana.

Partea I analitica.

Partea analitica se va despartu in dóua sectiuni, din care sectiunea I va ficsá:

a) Numerulu sunetelor articulate din limb'a romana atatu originarie catu si derivate, relatiunea intro acestea dóua specie de sunete, causele trecerii din originarie in derivate, mai incolo din derivate in alte derivate, avendu in vedere totu de odata si la fiacare sunetu, nu numai relatiunea lor naturala, dara si ceea ce se afla si in alte limbe latine, analóge cu cea din limb'a romanésca.

b) Numerulu literelor din alfabetulu latinu, care au se represente sunetele articulate ale limb'e romanesci, atatu cele originarie, catu si cele derivate, aratandu regulele generalu si specialu ale scrierii lor, era in casurile de esceptiune enumerandu tóte cate intra in cadrulu acestoru casuri.

De aceea sectiunea I va costá din dóua capete principali: unulu tractandu despre fonetica si altulu tractandu despre ortografia. Era sectiunea II-a etimologica coprindeudu flecsiunea si derivatiunea vorbelor, va ecsaminá tóte partile cuventului un'a dupa alt'a intru tóte formele lor cate se afla astadi in tóta romanimea, din ambele dialecte principali si cate s'au affatu in usulu limb'e romanesci comparandule cu ale celorlalte limbe latine; — va alege si va ficsá formele cele mai corecte pe basea principiului etimologiu intre terminii limb'e romanesci, si numai unde va lipsi acestu criteriu, recurendu si la analogi'a si chiaru etimologi'a celorlalte limbe latine, va constatá neregularitatile ce au intratu in formele limb'e pretutindenea si va esplicá caus'a acestoru neregularitati, si, deca se va puté, inea va si proiectá, in ce modu ar fi cu putintia a se regulá, celu pucinu in catuva, fara a se loví in usulu generale alu limb'e romanesci.

Celelalte se lasa in vederile fiararui concurentu.

Marimea opului are se fia de la 15 cóle in susu tiparite in 8° mare cu litere numite garmond.

Terminulu concursului pana candu maserisele au se vina in cancelari'a Delegatiunii societatii academice este 15/27 iuliu 1868. Cele venite mai tardiu nu se voru luá in consideratiune. Se cere cá manuscriptele se fia scrise curatu, legibile si cu mana straina, era nu a autorelui, formatu 4° séu folio si paginate.

In fruntea manuscrisului va fi scrisa o devisa (motto) in veri care limba si totu cu mana straina.

Pe langa ms. se va alaturá si o scrisóre inchisa in plicu si sigilata fara iniciálele autorelui si adresata catra societatea academica, portandu pre adresa din afara si devis'a manuscrisului scrisa éra si de mana straina. In intrulu scrisórei autorele se va numí pre sone.

Manuscriptele se voru censurá si judecá prin sectiunea filologica, care va propune societatii academice in sediinti'a plenaria, premiarea aceluia din operatele venite, care va merita premiulu destinatu pentru acésta lucrare si care e de 300 galbeni.

Manuscriptele nepremiate se voru pastrá in archivulu societatii pana ce se voru reclamá de autorii lor, ale caroru nume remanu necunoscutu, fiindu cá pliourile ce le voru coprinde nu se vor deschide.

Acésta programa dupa óre care discusiune se primescu in unanimitate.

Timpulu fiindu inaintatu sediinti'a se redica la 5 óre. —

Program'a de dictionariu romanescu statoritá in sediinti'a X din 12/24 Sept. 1867.

Acésta programa este, precum arata cu prinsulu ei, numai cá o pregatire la opulu celu maretu. Scopulu ei este stringerea materialului necesariu la complinirea dictionariiloru cate s'au vediatu pana acum in limb'a romanésca dupa care apoi va urmá a se face in decursulu aniloru ecsaminarea critica, alegerea scrupulósá, ordinarea cuventelor, definirea lor, séu adica defigerea semnificatiunii fiacaruia. Program'a de

facia se marginosece numai la adunarea cuventelor. Acecasi tiene.

§. 1. Pentru lucrarea unu dictionariu romanescu se aduna mai antai materialele necesariu, care va coprinde tóte vobele cate se affu in gura poporului si cate se affu in cartile scrise pana la anulu 1830, vecare aru fi pentru cele tiparite, dat'a imprimarii lor.

§. 2. Cu cetirea cartiloru dinaintede 1720 si scoterea din ele a cuventelor séu acceptiuniloru de cuvente, cum si a formelor ce nu se affu in dictionariile publicate pana astadi, si insarcina dlu canonicu Timoteiu Cipariu.

Societatea va cautá prin delegatiunea sa a procurá dlu canonicu acelea din cartile séu manuscriptele ce se sciu cá s'au nascutu pana la 1720 si pre care dsa nu le are inea la manu.

Pana la sesiunea venitória se voru luá mesuri cá se se faca unu catalogu catu se póte de exactu pentru cartile de la 1720—1830.

§. 3. Pentru adunarea vorbelor din gura poporului, in forma de vocabularie provincialu, societatea institue retributiuni *) pentru aceli cari, prin ingrigirea si directiunea membriloru societatii, din provinciile respective, impartiduse singuri in regiuni, aru representá la sesiunea venitória asemenea vocabularie coprindeudie de cuvente, acceptiuni de cuvente, séu si forme de vorbe ce nu se affu in dictionariile pana astadi publicate.

§. 4. Pentru o cóla manuscrisa de 40 linie de pagina si 50 litere de linia, aprocsimativu, se da o retributiune de unu galbenu.

§. 5. Societatea pune din fondurile sale, la dispusetiunea fiararui membru cate 3 exemplarie din dictionariile pana astadi publicate si anume: 1. Dictionariulu de Bud'a, 2. celu de Blasiu, 3. alu lui Raoul, 4. alu lui Polizu, 5. alu lui Pisone.

§. 6. La fiacare cuventu se va dá: 1. etimologi'a unde este posibilu; 2. insemnarea primitiva elucidata cu óre cari frasi, alegenduse de preferentia proverbiale poporali; 3. diverse alte insemnari de asemenea elucidate prin frasi si proverbia poporali; 4. traducerea fiararui din aceste insemnari intru un'a din limbe, latina, italiana, francesca, germana séu greca, pre care lucratoriulu ar' cunósce-o mai bine.

Economia.

Giladu in 5 opt. n.

Avendu a caletorí prin cerculu Ciocovoi audii in comun'a susnumita cá economii suferu daune si estimpu desti campurile li-a adusu fructe destulu de manóse si fiindu si pretiurile lor bune. Nu numai in acésta comuna dara in totu cerculu si — precum se voieta mai multi — cam in totu Banatulu domnesco bubatulu, o bóla ce causéza mare dauna proprietariloru de oi. Vorbindu despre acésta cu unu dnu preotu rom. onorabilu, mi-a descoperitu unu medicamentu contra numitói bóle, indemnandu-me se lu dau publicitatii in folosulu celor'a ce suferu daune.

Se mantuiescu adeca oile de bubatu (versatu) prin oltoire, era oltoirea se face asié:

Se procura unu acu subtire de argintu curatu, in ascutitulu acestuia se ie coptura din o buba cópta de la ataru óia degiá bolnava si se strapunge urechea oii ce se oltoiescu; se póte face acésta nu numai la urechi'a oii, ci si la cód'a ei, si anumitu in acelu membru de la radeci'n'a codii carele este fara lana si acopere partea ostrema a matului pentru escrementu. Prin acésta oltoire se aduna tóte bubele den corpulu oii pe urechi'a séu cód'a carea se vîndeca, si corpulu cel'a laltu remane sanetosu. †)

*) Onorarie, respaltire in bani.

†) Avemu cati-va on. cetitori barbati de specialitate in asta privintia, pre cari li rogámu a se pronuntia. De ni aduceemu bine a minte, cati-va ani mai nainte locutiunint'a de Buda inea a datu instructiuni tiparite romanesc. Red.

Vienna, 10 octobre. Burs'a de sér'a de la 9 l. c. Imprumutele de statu cu 5%, 51.50, —51.70. Oblog. desarcinarii de pamentu ung. 68.—, —68.75; transilv. 62.75 63.50; Ban. temes. 66.50,—67.—; búcovin. 64.—,—64.50; Galbenulu 5.97 —5.98; Napoleondori 9.97 9.98; Imper. rusesci 10.15, 10.20; Argintulu 122.——122.50.